

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΜΑΓΟΥ

Υ π ο

ΑΝΔΡΕΟΥ ΔΩΡΗ

Συνέχεια, ἴδε σελ. 319

Κεφαλαίον ΙΗ΄.

Ἐξηγήσεις

Καθ' ἣν στιγμήν αἱ νεάνιδες ἐπλησίαζον εἰς τὸ ἄδυτον, ὁ Μαυρίκιος, κατάκοπος ἐκ τοῦ καμάτου, συντετριμμένος ἐκ τῶν συγκινήσεων καὶ τῆς πείνης κατέπεσε παρὰ τὰς βαθμίδας τοῦ βωμοῦ. Ἡ ἐπίπλαστος ζωηρότης καὶ ἐνεργεια, ἣν ἐνέπνευσεν αὐτῷ πρὸς στιγμήν ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἐκπληξίς, ἐξέλιπεν ἤδη, καὶ μόλις ἠδυνήθη νὰ τείνῃ τὴν ἀσθενῆ χειρὰ του, ἐνῶ τὸ πρόσωπόν του ἐκάλυπτε θανάσιμος ὠχρότης.

— Θεέ μου! ἀνέκραξεν ἡ Αἰκατερίνη ἔντρομος, ἐφθάσαμεν πολὺ ἄργά!

— Ὅχι, ὄχι εἶπεν ἡ Λεϊλά προσεγγίζουσα τὸν μικρὸν τῆς φανόν, λιποθυμία εἶνε μόνον. Γρήγορα τὸ ἀναληπτικόν. Ἐχεις μαζὶ σου τὰ ὀξέα, ἀλήθεια, Αἰκατερίνη;

Μετά τινος στιγμῆς ὁ Μαυρίκιος συνελθὼν ἐκ τῆς λιποθυμίας του, τὰς νύχαριστήσας διὰ μειδιάματος, ἀφοῦ δ' ἐρόφησε σταγόνας τινὰς τοῦ ἀναληπτικοῦ, ὅπερ προσέφερεν αὐτῷ ἡ Λεϊλά, ἠσθάνθη ἑαυτὸν ζωογονούμενον, ἡ δὲ μνήμη τοῦ ἐπαῆλθεν ὁμοῦ μὲ τὰς δυνάμεις, καὶ ἠγέρθη πλήρως ἐκπληξίως καὶ ἀπορίας.

Πῶς ἐφθασαν ἕως ἐκεῖ; Τί θαῦμα ἦτο αὐτό! τί ἀφροσύνη! Τί χαρὰν ἠσθάνετο διότι τὰς ἔβλεπεν! Ἀλλὰ εἴξευραν ἄρά γε εἰς ποῖον κίνδυνον ἐξετίθεντο! Ὁ Γκουσά-Νισίν τὸ εἶχε δηλώσει: Οὐδεὶς βέβηλος εἰσχωρήσας εἰς τὸ ἄδυτον θὰ ἐξήρχετο ζῶν τῆ συγκαταθέσει του! . . .

Καὶ ἐπὶ τῇ σκέψει τοῦ κινδύνου τοῦ ἀπειλοῦντος νῦν τὰς προσφιλεῖς ἐκείνας ὑπάρξεις, τὸ πρόσωπον τοῦ νέου κατέστη καὶ πάλιν πελιδνόν.

— Ἐλα, κύριε; Εἶπεν ὁ Γαργαρίδης ἀνακτήσας αἰφῶν τὰς δυνάμεις χάρις εἰς τὴν θέαν τῶν τροφίμων τῶν κομισθέντων ὑπὸ τῶν νεανίδων, ἃς λησμονήσωμεν τὰ κακά μας καὶ ἃς φάγωμεν γρήγορα κομμάτι. Θὰ ἔχωμεν κατόπιν κειρὸν νὰ φροντίσωμεν καὶ διὰ τὰ λοιπά.

— Ὁ Ἀριστομένης ἔχει δίκαιον, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνη, ἥτις μετὰ σπουδῆς βοηθουμένη καὶ ὑπὸ τῆς Λεϊλᾶς παρέθηκε πρὸ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς κρέας ὀπτὸν κρέον, οἶνον καὶ τινὰς πλακοῦντας, πρέπει πρῶτον ν' ἀνακτήσετε δυνάμεις καὶ ἔπειτα θὰ σὰς διηγηθῶμεν πῶς ἤλθομεν.

— Καὶ σύ, Γκουσά-Νισίν, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος πρὸς τὸν Γουέβρον, ὅστις στηριζόμενος ἐπὶ τινος στήλης δὲν εἶχε κινηθῆ καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα, θέλεις νὰ φάγῃς τίποτε; Δὲν εἶσαι καὶ σύ ἡμιθανὴς ἀπὸ τὴν ἀσιτίαν;

Ὁ μάγος ἠρέσθη νὰ κάμῃ νεῦμα σφοδρὸν ἀρνήσεως. Ἀφοῦ ἔροιψε βλέμμα ὀργῆς καὶ περιφρονησεως ἐπὶ τῶν προετοιμασιῶν τοῦ γεύματος, καὶ ἐβουθίσθη πάλιν εἰς τὴν πένθιμον αὐτοῦ βέμβην.

— Σύ, Γαργαρίδη, ἐπανελάθειν ὁ Μαυρίκιος, πιστεύω ὅτι θὰ λάβῃς μέρος εἰς τὸ γεῦμα.

— Ἦμπορεῖτε νὰ εἰσθε βέβαιος περὶ τούτου, κύριε, εἶπεν ὁ ὑπηρέτης μεταβαίνων εἰς ἀπόστασιν τινα ἀπὸ τῶν βαθμίδων μὲ ἄκραν εὐχαρίστησιν καὶ καθήμενος μὲ τὸ πινάκιον ἐπὶ τῶν γονάτων του. Ἀλλὰ, ὅπως σὰς ἔλγα ὀλίγον πρὸ τοῦ ἀπαισίου περιστατικοῦ, ἕνεκα τοῦ ὁποίου εἰς μίαν στιγμήν ἐξηφανίσθησαν τὰ τρόφιμά μας, χροιάζεται φρόνησις καὶ ὀλιγάριεα! Ποῖος εἰξέυρει πόσον καιρὸν ἀκόμη θὰ μείνωμεν ἐδῶ μέσα φυλακισμένοι; Ἄς ὀρίσωμεν μερίδας. Ἄλλως τε ἤκουσα πάντοτε νὰ λέγουν ὅτι μετὰ παρατεταμένην νηστείαν ἀπαιτεῖται νὰ τρώγῃ τις ὀλίγον καὶ βραδέως.

Ἐνῶ δὲ ἔλεγε ταῦτα κατεβρόχθισε διπλασίως τοῦ συνήθους.

— Τί περιστατικὸν ὑπαινίσσεται ὁ Γαργαρίδης; ἠρώτησεν ἡ Αἰκατερίνη, ἐνῶ κατεγίνετο νὰ τακτοποιήσῃ τὰ σκεῦα μετὰ τὸ γεῦμα.

— ὦ, τὸ περιστατικὸν εἶνε εὐφημισμός, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος μειδιῶν. Τὸ γεγονός εἶνε ὅτι ὁ καυμένος βασανιζόμενος ἀπὸ τὴν πείναν δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῆ τὴν παρελθούσαν νύκτα καὶ κατέφαγεν ὅλας τὰς ζωοτροφίας.

— ὦ! εἶνε φρικτόν! εἶπεν ἡ Λεϊλά ἀγχανακτώσα.

— Σὰς διαβεβαίω ὅτι ἦτο μακινώδης διὰ τὸ σφάλμα του. Καὶ τώρα ἀφοῦ συνῆλθα ἐντελῶς, δὲν μοῦ λέγετε ὡς ἐκ τίνος θαύματος κατωρθώσατε νὰ εἰσχωρήσητε ἐδῶ;

— Εἰς τὴν Λεϊλάν ἀνήκει ὅλη ἡ τιμὴ, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνη. Χωρὶς αὐτὴν ἄλλο δὲν θὰ ἔκαμνα παρὰ νὰ κλαίω καὶ νὰ ἀπελπίζωμαι.

— Ἡ Αἰκατερίνη ὁμοῦ εἶνε ἡ αἰτία, εἶπεν ἡ Λεϊλά. Ἐγὼ ἐνόμιζα ὅτι δὲν εἶχα δικαίωμα νὰ ἐπεμβῶ εἰς τὰς ἀποφάσεις καὶ τὰς πράξεις τοῦ Γκουσά-Νισίν. Ὅταν εἶδα τὴν φίλην μου εἰς ἀπελπισίαν, ἀπεφάσισα νὰ διακινδυνεύσω καὶ νὰ ἐκτεθῶ εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ πάππου μου. Καὶ τὸ δειλὸν βλέμμα τῆς ἠρώτα τὸ τοῦ γέροντος μάγου.

— Ἐξηγήσου, Λεϊλά, διὰ τίνος θαύματος ἠδυνήθης νὰ εἰσχωρήσῃς εἰς τὸ ἄδυτον; εἶπε μὲ φωνὴν οὐστηρὰν χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησιν, ἣν ἀτελῶς προσέβαλεν ἡ νεάνις.

— Εὐκόλως δύνασθε νὰ φαντασθῆτε, εἶπεν ἡ Λεϊλά, ὑπὸ ποίας ἀγωνίας ἐβασανιζόμεθα, ὅτε ἐπείσθημεν πλέον ἀδιστακτικῶς ὅτι δυστύχημά τι σὰς εἶχε συμβῆ. Ἡ Αἰκατερίνη προειδοποιουμένη ὑπὸ κρυφίου προαισθήματος εὐθὺς ἀπὸ τὰς πρώτας ὥρας ἐξέφραξε μεγάλους φόβους περὶ τοῦ

ἀποτελέσματος τῆς ἐπιχειρήσεώς σας. Ἐγὼ δέ — καὶ ἡ νεάνις ἐτόνισε τὰς λέξεις ταύτας διὰ βλέμματος εὐσταθοῦς καὶ διαυγοῦς — ἔχουσα πεποίθησιν ἐπὶ τὴν φρόνησιν καὶ τὴν εὐθύτητα τοῦ Γκουσά-Νισίν, κατ' ἀρχὰς δὲν εἶχα καμμίαν ἀνησυχίαν... Ἦλθεν ὁμως ἡ στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐδέησε νὰ συμμερισθῶ τὰς ἀμφιβολίας καὶ τοὺς φόβους τῆς φίλης μου. Αἱ ὄραι καὶ αἱ ἡμέραι παρήρχοντο... Ἡ ἡσθε χαμένοι, καὶ ἔπρεπε νὰ σὰς ἀλάσωμεν, ἢ εἴχετε ἀνάγκη ἀμέσως συνδρομῆς... Δὲν ἔπρεπε νὰ διστάσωμεν ὡς πρὸς τὰ μέσα. Ἐκ συμπτώσεως ἐγενόμην κάτοχος μυστικοῦ φοβεροῦ, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἤθελον ἀποκαλύψει ἄνω ἰσχυροῦ λόγου. Ἐπρόκειτο ὁμως νὰ σώσωμεν τὴν ζωὴν ἀνθρώπων, τὴν ἰδικὴν σου, μεγάλῃ Μοσέδ, τόσο ἀναγκαίαν διὰ τὸν λαόν σου, τὴν ζωὴν αὐτοῦ τοῦ νέου, τόσο πολύτιμον εἰς τὴν ἀδελφὴν του, ὅστις ἕνεκα σοῦ ὅπωςδὴποτε ἐκινδύνευε, καὶ τὴν ζωὴν ἐνὸς ἀφωσιωμένου ὑπηρετοῦ... διὰ τοῦτο δὲν ἐδίστασα ποσῶς.

Ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ Γουέβρου ἐξέφυγεν ὑπόκωφος στεναγμός.

— Ἀπὸ τὰς ἀποκαλύψεις σου ἔμαθα πρὸ ὀλίγου τὴν ὑπαρξίν τοῦ ὑπογείου τούτου. Εἰς ταύτας ἐπρόσθεσε καὶ μίαν ἄλλην ἀποκάλυψιν βραδύτερον. Μοῦ εἶπες ὅτι ὑπὸ τὸν ἀπλοϊκὸν αὐτοῦ καὶ δημώδη τύπον ὁ μῦθος τοῦ Κινητοῦ Λίθου περιεἶχε δόσιν τινὰ ἀληθείας. Ἡ εἰς τὸν λαβύρινθον εἰσοδος, τῆς ὁποίας ἡ θέσις σοὶ ἦτο ἐντελῶς ἄγνωστος, ἐνηργεῖτο, ὡς γινώσκεις, διὰ λίθου κινήτου, ἐξ ὀλοκλήρου κρυπτομένου ὑπὸ τοῦ τοίχου, οὗτινος ἦτο ἀδύνατον νὰ κινήθῃ ἐλατήριον εἰμὴ δι' ἰδιαιτέρων ὀδηγητῶν ἢ ἐξ εὐτυχοῦς συμπτώσεως. Καὶ πάλιν ἡ ἐνδεχομένη αὕτη σύμπτωσις ἀπεσοβέτο διὰ τῆς φροντίδος ἣν ἔσχεν ὁ μηχανικὸς νὰ τοποθετήσῃ οὕτω πῶς τὸν βαρὺν λίθον, ὥστε νὰ ἐπαναπίπτῃ ἀφ' ἐαυτῆς ὀπισθεν τοῦ εἰσερχομένου ἀμυήτου.

»Τὰ πράγματα ταῦτα μοὶ ἐπροξένησαν πολλὴν ἐντύπωσιν καὶ πολλάκις ἐσκέφθην περὶ αὐτῶν. Ἐνόησα ὁποῖα πικρὰ θλίψις θὰ σὲ ἐβάρυνεν, ἂν ἡ ζωὴ σου ἐτελεύτα χωρὶς νὰ ἐπανεῦρης τὸν ἀπολεσθέντα μίτον. Ἦμην καὶ ἐγὼ ἀπόγονος τῶν τέκνων τοῦ Ἡλίου καὶ ἐπεθύμουν ὡς τοιαύτη ν' ἀποδώσω εἰς τὴν φυλὴν σου τὴν ἐκ τῶν χειρῶν διαφυγοῦσαν δύναμιν.

Τοὺς λόγους τούτους τῆς Λεϊλάς ἀκούσας ὁ πρεσβύτερος ἀνύψωσεν ἀγερώχως τὴν κεφαλὴν καὶ ἐφάνη λάμψασα εἰς τὸ βλέμμα του ἰστραπὴ πατρικῆς ὑπερηφανείας. Οἱ ἄλλοι ἠκραῶντο προσεκτικοί.

— Ὅπως συμβαίνει εἰς τοὺς διαρκῶς σκεπτομένους περὶ πράγματι καὶ ἀκαταπαύστως περὶ αὐτὸ ἀσχολούμενους, ἔμελλον νὰ εὕρω θάσσον ἢ βράδιον τὴν λύσιν τοῦ μυστηρίου, ἀφορμὴν τοι-

αύτης μακρὰς καὶ ἀλγεινῆς ἀγωνίας. Ἡ λύσις αὕτη εὕρισκετο πλησίον σου. Χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζης, ἦσο κάτοχος αὐτῆς. Διήλθες ὅλην σου τὴν ζωὴν ἔχων αὐτὴν ὑπὸ τὴν χεῖρά σου.

— Τεράστιον! ἐψιθύρισε ὁ Γουέβρος.

— Τὴν προτεραιάν τῆς ὀρισθείσης διὰ τὴν ἐξερεύνησιν ἡμέρας, ἀναδιφύουσα ὅποσον ἀφηρημένα τὸ ἔζοχον βιβλίον, τὸ ὁποῖον μ' ἐδίδαξες ν' ἀναγινώσκω, τὴν Κλεῖδα τοῦ Σολομῶντος, τὴν προσοχὴν μου προσεῖλκυσε παράδοξόν τι γεγονός. Ἐπαυσα ἀπὸ τοῦ νὰ ἐννοῶ ὅτι ἀνεγίνωσκον, ἐνῶ δὲ ἡ φαντασία μου ἀποπτάσα ἐπλανᾶτο μακρὰν, τὸ ὄμμα μου προσηλωμένον ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἐκείνων χαρακτῆρων ἐφαίνετο ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν προσηλούμενον ἔτι περισσότερον μετὰ δυνάμει ἀνεξαρτήτου τῆς θελήσεώς μου. Ἡ ἐνώπιόν μου ἀνοικτὴ σελὶς ἀπετελεῖτο ἐκ πολλῶν παραγράφων. Διατελοῦσα εἰς τὸ μεταίχιμιον τῆς παρακρούσεως καὶ τῆς ἐρηγούσεως, ἐνόμισα αἴφνης ὅτι πᾶν ὅτι ἐχαράσσετο ἐπὶ τῆς σελίδος ἐκείνης, ἐξηφανίζετο ἢ συνεχέετο. Μόνον τὸ πρῶτον καὶ τὸ τελευταῖον γράμμα ἐκάστης παραγράφου ἐφαίνετο εὐκρινῶς καὶ τὸ βλέμμα μου, παρακολουθοῦν τὴν σχολιὰν γραμμὴν ἣν ἀπετέλουν τὰ γράμματα ἐκεῖνα ἐπὶ τοῦ φύλλου ἀνεγίνωσκεν εὐκρινῶς τὰς λέξεις: Κι νι τ ὁ ς λί θ ο ς.

»Ἀρκετὰ μ' ἐδίδαξες τὰ μυστήρια καὶ τὰς μεθόδους τῆς καθολικιστικῆς ἐπιστήμης, ὥστε νὰ μὴ ἐννοήσω ἀμέσως τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης.

— ὦ, ἄτυχῆς κόρη! ἀνέκραξεν ὁ Γουέβρος φρικῶν, ἐκθαμβὸς καὶ ἀπληπισμένος ταῦτοχρόνως. Ἀφοῦ ὁ Οὐρανὸς τὴν κατέστησε τόσο ἔζοχον, διατί περιώρισε τὰ δῶρά του; Μαζὶ μὲ τὴν τόσην νοημοσύνην καὶ διορατικότητα διατί δὲν τῆς ἐχάρισε καὶ τὴν φρόνησιν καὶ τὴν ἐντεχον προσποίησιν καὶ τὴν τυφλὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὰ συμφέροντα τῆς φυλῆς; Διατί, Λεϊλά, διατί νὰ μὴ μοῦ εἶπες ἀμέσως τὴν θυμαστὴν ἀνακάλυψιν; Διατί νὰ τὴν βεβηλώσῃς ἀποκαλύπτουσα αὐτὴν εἰς τοὺς ἀπίστους; Τρεῖς εὐλογητὸς ἔστω ὁ ἀστὴρ ὅστις πρόστατο κατὰ τὴν γέννησίν σου, Λεϊλά! Ἀλλὰ καὶ τρεῖς κατηραμένη ἔστω ἡ ἀπαισία ἐπιρροή, ἣτις σ' ἔκαμε νὰ παρεκκλίνης ἀπὸ τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ἣτις ἐμαλάκυνε τὴν καρδίαν σου καὶ σ' ἔκαμε νὰ λησμονήσῃς ὅτι ἦσο πρὸ παντὸς ἄλλου ἢ ἀπόγονος τῶν μάγων! . . . Εἰπέ μοι, διατί δὲν μοι ἀνεκοίνωσες ἀμέσως τὴν πολύτιμον ταύτην κλεῖδα;

— Ἦσο κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην περισσότερον τοῦ συνήθους περὶφροντίς καὶ σιωπηλὸς καὶ μ' ἐσυνείθισες, πάτερ μου, νὰ σέβωμαι τὰς στιγμὰς τῆς ῥέμβης σου. Πλὴν τούτου ὁμως, δὲν μ' ἐδίδαξες ὅτι πρέπει περὶ πολλῶν νὰ σκέπτομαι, ἀλλὰ νὰ μὴ ὀμιλῶ εἰμὴ μετὰ τὴν καλὴν ἐκθασιν

αὐτῶν; Ἡμῖν πεπεισμένη ὅτι εὐρίσκωμην ἐπὶ τὰ ἔχνη σπουδαίας ἀνακαλύψεως, ἀλλὰ δὲν ἤμην βεβαία...

— Τέλος πάντων! εἶπεν ὁ πρεσβύτερος μετὰ βελόης στεναγμοῦ, τοιαύτη ἦτο ἡ θέλησις τοῦ Μίθρα. Ἄλλ' ἔστω· ἐξακολούθησε τὴν διήγησίν σου.

— Τὴν ἐπαύριον, ἐπανελάθεν ἡ Λεϊλά, ὀλίγας στιγμὰς μόνον ἠδυνήθη, πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς σου, ν' ἀσχοληθῶ εἰς τὴν μελέτην τῆς Κλειδῶς τοῦ Σολομῶντος. Ἀλλὰ κατεῖχον ἤδη τὴν νύξιν καὶ ἔκτοτε ἀνεγίνωσκα σχεδὸν ἀπροσκόπτως. Καθ' ἣν στιγμὴν ἀκριβῶς ὁ κ. Κερδικὸς ἔφερε τὴν Αἰκατερίνην εἰς τὸ σπήλαιον καὶ ἀνεχώρησε σχεδὸν ἐν τῷ ἄμα μαζί σου, εἶχον πεισθῆ ἤδη ὅτι τὸ ἱερὸν βιβλίον ἐπραγματεύετο τῷ ὄντι περὶ τοῦ μυστικοῦ ὑπογείου καὶ περὶ τοῦ τρόπου, δι' οὗ ἠδύνατό τις νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτό. Εἶχον μάθει ὅτι ὁ πρῶτος σταθμὸς τῆς ὁδοῦ ταύτης ἦτο τὸ φρέαρ Γκοὺλ - Ἐκ, εἰς τὸ ὅποιον ἐπρόκειτο νὰ καταβῆτε.

— Ναί, εἶπεν ὁ Γουέβρος ταπεινοφώνως· καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἐγνώριζα τοῦτο καὶ σκληροὶ ὑπῆρξαν οἱ δισταγμοί μου, ὅτε διὰ πρώτην φοράν εἰσῆγαγον ἐκεῖ τὸν νεαρὸν Φράγκον. Εἶθε νὰ ἤκουον τότε τὴν φωνὴν ἧτις με ἀπέτρεπεν.

— Ἡ ὥρα δὲν ἦτο κατάλληλος δι' ἐξηγήσεις, ἐξηκολούθησεν ἡ Λεϊλά, καὶ ἀνέμενα τὴν ἐπιστροφὴν σου, ὅπως σοὶ ἀνακοινώσω τὰς ἀνακαλύψεις μου. Περιττὸν νὰ προσθέσω ὅτι πᾶν ἄλλο διενούμεν ἄρα νὰ τὰς ἀποκαλύψω εἰς ἄλλον ἐκτὸς σοῦ. Ἐν τοσούτῳ ὁ καιρὸς διέβαινε καὶ σεις δὲν ἐπανερχεσθε. Ἡ Αἰκατερίνη ἔπασχε θανάσιμως ἐκ τῆς λύπης τῆς· ἀρίνω κατὰ μέρος τὴν ἰδικήν μου!.. Βαθμηδὸν ἐσχηματίσθη εἰς τὸν νοῦν μου ἡ πεποίθησις, ὅτι εὐρίσκεσθε τεταχμμένοι εἰς τὸ ὑπόγειον. Ἐνόησα τί συνέβη. Ἐπὶ πολὺ ἐδίστασα. Ἰκέτευα τὸν Μίθρα νὰ με ἐμπνεύσῃ· ἐμελέτησα εἰς τὸ βιβλίον ποῖαν διεύθυνσιν ἔπρεπε ν' ἀκολουθῆσω καί, ἀφοῦ καλῶς τὴν ἐνόησα, κατὰ τὰς πρώτας ὥρας τῆς νυκτὸς ἐξεκινήσαμεν. Δὲν ἤθελα ν' ἀνακοινώσω εἰς τὴν Αἰκατερίνην εἰς ποῖαν φοιρῶδη θέσιν ἐφοβούμεν νὰ σὰς εὔρω. Ἀλλ' αἱ ζωοτροφίαι καὶ τὰ ἀναληπτικὰ φάρμακα, τὰ ὁποῖα παρελάβομεν, ἐμαρτύρουν περὶ τοῦ φόβου μου... Πάτερ!... ἡ νεάνις αὐτὴ ὑπέφερε σκληρὰς βασάνους!

— Καὶ μὲν ἀδελφὴ μου! εἶπεν ὁ Μαυρίκιος συγκινηθεὶς, ἐνῶ ἡ Αἰκατερίνη στηρίζουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ὄμου τοῦ ἐθρήνει ἀκόμη ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῆς σκληρᾶς ἐκείνης ἀγωνίας.

— Καὶ πρὸς σέ, Λεϊλά, δὲν ἔχω λόγους νὰ ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου καὶ τὸν θαυμασμόν μου.. προσέθηκεν ὁ Μαυρίκιος.

— ὦ, δὲν δύνασαι νὰ φανταθῆ, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνη ἀπομάσσουσα τὰ δάκρυά τῆς, πόσον

εἶνε ἀξία αὐτῶν. Ὅχι μόνον διὰ τῆς ἀγχινοίας τῆς ἀνεῦρε τὸ μέσον, ὅπως φθάσωμεν μέχρις ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ με ὑπεστήριξε καὶ μ' ἐνεθάρρυνε καὶ με ἐποδηγέτησε κατὰ τὰς φορικτὰς ἐκείνας ὥρας. Πιστεύεις, Μαυρίκιε, ὅτι ἐνῶ ἐγὼ σὲ καταγόρουν, αὐτὴ σὲ ὑπερήσπιζεν; Ἐν τῇ συγχύσει μου παρεπονόμην καθ' ὅλων, κατὰ τῆς ἐπιχειρήσεώς σου, κατὰ τῆς ἀρνήσεώς σου ὅπως με παραλάβης, κατὰ τῆς τόλμης σου... Καὶ αὐτὴ μοὶ ἀντέλεγε, διαβεβαιούσα με ὅτι εἰς ζευγὲς πολὺ καλλίτερον ἀπὸ ἐμὲ τί ἐπραττες, ὅτι δὲν ἦσο τολμηρὸς ἀλλὰ περισκευμενός ὅσον καὶ ἀνδρείος καὶ ἰσχυρός· μοὶ ἔλεγε νοῦθετοῦτά με ἡ προσφιλις μου διδάσκαλος, ὅτι ὅταν μία νεάνις ἔχη τὴν τιμὴν νὰ ἔχη ἀδελφὸν οἷος σὺ, ὀφείλει νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ, νὰ τὸν ὑπηρετῇ μετὰ καρτερίας κατὰ τὰς ὁμαλὰς περιστάσεις καὶ νὰ ὑφίσταται τὰ πάντα ἀγογγύστως κατὰ τὰς κρίσεις στιγμῶν...

— Αἰκατερίνη!... ἐπιθύρισε, ἡ Λεϊλά αἰδομένη, διατὶ νὰ ἀνακαλῆς αὐτὰς εἰς τόσον ὀδυνηρὰς ἀναμνήσεις;

— ὦ! δὲν εἶνε ὀδυνηραὶ, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνη φαιδρῶς· ἀλλὰ μὴ δυσαρσστηθῆς, Λεϊλά. Ἐλησμόνουν ὅτι ὁ Μαυρίκιος εἶνε ἤδη ἀδελφός σου, διότι ἐγὼ εἰς τὸ ἐξῆς θὰ σὲ θεωρῶ ὡς τὴν προσφιλεστάτην τῶν ἀδελφῶν μου.

— Ἀγαπηταί μου ἡρώιδες! εἶπεν ὁ Μαυρίκιος συγκινημένος, πῶς ν' ἀνταμείψω τόσην ἀφοσίωσιν; Ἄν ποτε ἐπανίδω τὸ φῶς, Λεϊλά, θὰ προσπαθῆτω νὰ σοῦ ἀνταποδώσω καὶ ἐγὼ τὴν εὐεργεσίαν σου· δὲν θὰ ἔχης, σοῦ τὸ ὀρκίζομαι, φίλον πιστότερον ἐμοῦ. Ἀλλὰ φεῦ! ἐπανελάθεν ἀποτεθαρρυσμένος, εἰς τί χρησιμεύουν αἱ διαβεβαιώσεις μου;... Λησμονῶ ὅτι εἶμαι φυλακισμένος.

Ὁ γηραιὸς Γουέβρος βεβουλισμένος εἰς τὰς σκέψεις τοῦ ἐφάνη κατ' ἀρχὰς μηδεμίαν παρέχων προσοχὴν εἰς τὰ λεγόμενα.

— Λεϊλά, εἶπεν αἴφνης ἀνυψῶν τὴν κεφαλὴν, ἐνθυμήσου ποῖα εἶσαι. Ἐνθυμήσου ὅτι ἡ ἀπόγονος τῶν Υἱῶν τοῦ Ἥλιου δὲν δύναται νὰ συνδεθῆ με τοὺς Φράγκους.

— ὦ, πάτερ! ἀνέκραξεν ἡ νεάνις μετὰ ζέσεως, δὲν σοῦ εἶπα ὅτι οἱ Φράγκοι δὲν εἶνε ζένοι; Ἀνήκομεν εἰς τὴν αὐτὴν φυλὴν.

— Εἴμεθα σχεδὸν συγγενεῖς... εἶπεν ἡ Αἰκατερίνη.

— Συγγενεῖς!... εἶπεν ὁ γηραιὸς μάγος. Αὐταὶ αἱ νεάνιδες παραλογίζονται.

— Συγγενεῖς!... ἐπανελάθεν ὁ Μαυρίκιος, ὅστις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν πᾶν ἄλλο ἐνεθυμείτο ἢ τὰς μελέτας τοῦ περὶ τῆς καταγωγῆς τῶν ἀρχαίων Βρεττανῶν.

— Ἐάν εἶνε ὑπερβολὴ νὰ εἶπῃ τις συγγενεῖς, εἶπεν ἡ Λεϊλά, εἶνε ὅμως βέβαιον ὅτι ἀνήκομεν

εἰς τὴν αὐτὴν φυλὴν. Σὺ, πάτερ μου, ἀγνοεῖς ὅτι ἡ Αἰκατερίνη Κερδίκ καὶ ὁ ἀδελφός της ἔχουσι γνησίαν ἐξ Ἀρμορικῆς καταγωγὴν. Νομίζεις, καθὼς ἐνόμιζα καὶ ἐγώ, ὅτι ἐπειδὴ ἔρχονται ἐκ Παρισίων εἶνε Παρισίνοί. Ἡ Αἰκατερίνη μοὶ κἀτέστησε γνωστὸν ὅτι ἀνήκουσιν εἰς οἰκογένειαν Κελτο-Βρεττανικὴν, καθὼς μαρτυρεῖ καὶ τὸ ὄνομά των. Ἐπομένως εἶχον προπάτορας τοὺς Δροῖδας, περιττὸν δὲ νὰ σοὶ ὑπενθυμίσω ὅτι οἱ Δροῖδαι κατήγοντο ἐκ Χαλδαίας καὶ ἦσαν οἱ ἀδελφοὶ τῶν λατρευτῶν τοῦ Μίθρα, τῶν καλουμένων σήμερον Γουέβρων. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, πάτερ μου, ὅτι ἔχομεν τὴν αὐτὴν καταγωγὴν.

— Τὸ γεγονός τὸ ὁποῖον μοὺ ἀποκαλύπτεις, εἶπεν ὁ μάγος μετὰ μακρὰν σκέψιν, δὲν στερεῖται σημασίας καὶ ἐνδιαφέροντος. Εἰς ἄλλας περιστάσεις θὰ ἤρκει αὐτό, ὅπως ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν νεαρὸν ξένον τὴν προστασίαν μου καὶ τὴν συνδρομὴν μου, ν' ἀνατρέψῃ πολλοὺς φραγμαδοὺς ὑπάρχοντας μεταξὺ μας. Ἀλλὰ δὲν δύναται κατ' οὐδὲν νὰ ἐλαφρύνῃ τὸ τελεσθὲν ἐγκλημα. Ὁ Μαυρίκιος εἶνε καταγωγῆς Χαλδαϊκῆς, ἔστω εἶνε κἄτι τι αὐτό· ἀλλ' ἀνήκει εἰς γενεάν ἱεραικὴν; Ὁχι. Ἀλλὰ καὶ ἂν προσέτι ἀνήκειν εἰς τὴν εὐλογητὴν αὐτὴν γενεάν, πάλιν θὰ ἐτιμωρεῖτο διὰ θανάτου ἢ αὐθαίρετος εἰσοδός του εἰς τὸ ἄδυτον, διότι δὲν εἶνε μέγας μοῦσδ οὔτε ὁ κληρονόμος του κἄν...

— Ἦγνόνει ὅτι διέπραττεν ἱεροσυλίαν, εἶπε συνηγοροῦσα ἡ Λεϊλά.

— Ὁ νόμος δὲν ἀναγνωρίζει δικαιολογίας καὶ προφάσεις!

— Θεέ μου! τί σκληρὰ αὐστηρότης! ἐψιθύρουν ἡ Αἰκατερίνη.

— Δὲν εἶνε αὐστηρότης, εἶπεν ὁ Γουέβρος, οὗ οἱ γαλανοὶ ὀφθαλμοὶ ἀπῆστραψαν ὑπὸ λάμψεως φανατισμοῦ, εἶνε δικαιοσύνη. Σὺ, νεάνις, ἀγνοεῖς τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν εὐθύνην τοῦ οἴκουμας. Νομίζεις ὅτι ἡ ζωὴ ἐνδὸς ἀνθρώπου ἔχῃ τὴν ἐλαχίστην ἀξίαν εἰς τὰς αποφάσεις τῶν μάγων, ὅταν πρόκειται περὶ τῶν συμφερόντων καὶ τῆς δόξης τοῦ Μίθρα;

»Καὶ ἂν ἀκόμη, ἐπανέλαθεν ὁ πρεσβύτερος μετὰ τινος στιγμῆς σιγῆς, ἠθέλομεν παραδεχθῆ ὅτι ὁ νέος Κέλτο Βρεττανός εἶνε προνομιοῦχος ἕνεκα τῆς καταγωγῆς του, ὅτι τὸ ἐγκλήμα του εἶνε συγγνωστόν, διότι δὲν εἶνε ἐκούσιον, τί θὰ εἴπωμεν διὰ τὴν παρουσίαν τῶν ἄλλων; Ἡ Αἰκατερίνη, ὁ Γαργαρίδης τί θέλουσιν ἐντὸς τοῦ ἀδύτου; Συμφορὰ! συμφορὰ! ὁ Νὰὸς ἐβεβηλώθη! ἡ δόξα μας ἐσπιλώθη!

Καὶ ἐγείσων τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανὸν με κίνημα ἀπελπισίας ἐφάνη βυθισθεὶς εἰς πικρὰν θλίψιν.

— Τί νὰ πράξωμεν; εἶπεν ἡ Αἰκατερίνη ταπεινῇ τῇ φωνῇ, ἐνῶ ὁ μάγος ἀπεμικρύνετο πα-

ραφερόμενος ἀπὸ τὴν ταραχὴν τῶν συγκινήσεών του νομίζεις, Λεϊλά, ὅτι θὰ μείνῃ ἀδυσώπητος;

— Τὸ φοβούμαι· ἀλλὰ μὴ τὸν κρίνετε πολὺ αὐστηρῶς. Οὔτε σεῖς, οὔτε ἐγὼ ἴσως, οὔτε κανεὶς δύναται νὰ ὑπολογίσῃ τὴν ἀπελπισίαν τὴν κατασπαράττουσαν τὴν ψυχὴν τοῦ Γκουσά-Νισίν... Ἀναλογίσθητε κανὲν ἐνθύμημα τῆς οἰκογενείας σας, τὸ ὁποῖον ἐσυνειθίσατε ἐκ τρυφεράς ἡλικίας νὰ θεωρῆτε ὡς ἅγιον, ὡς ἱερόν, ὡς σεβασμιον!... Φαντάσθητε τὸ κειμήλιον αὐτὸ ληστευόμενον, καταπατούμενον, βεβηλούμενον, καὶ θὰ σχηματίσῃτε ἀμυδρὰν ἰδέαν περὶ τῶν βασιάνων, ἃς ὑφίσταται ὁ μόνος ἱερεὺς τοῦ Μίθρα βλέπων τὸν ναὸν του βεβηλούμενον.

— ὦ φίλη μου! ἀνέκραξεν ἡ Αἰκατερίνη σφόδρα συγκινηθεῖσα ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ τῆς ὀδύνης τοῦ πρεσβύτου. Ὑπάγωμεν νὰ τὸν εὐρωμεν, νὰ τοῦ ὀμιλήσωμεν. Ἄς προσπαθήσωμεν νὰ τὸν παρηγορήσωμεν!...

— Φεῦ! εἶπεν ἡ Λεϊλά με νεῦμα θλιβερόν, τίποτε δὲν θὰ κατορθώσωμεν, παρὰ νὰ τὸν ἐξερεθίσωμεν ἔτι μάλλον. Ὁ Γκουσά-Νισίν δὲν ὁμοιάζει με τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους· τὰ δάκρυα, αἱ ἱεσιεῖς, ὁ οἶκτος τὸν ἐνοχλοῦσι. Τὸν εἶδα πάντοτε ἀνώτερον ὄλων διὰ τοῦ σθένους τῆς ψυχῆς του καὶ διὰ τοῦ ὕψους τῶν ἰδεῶν του, ἀλλ' ἐπιφυλακτικόν, ἀγέρωχον, σιωπηλόν, ἀπρόσιτον, περιφρονοῦντα πᾶσαν ἀνθρωπίνην συμπάθειαν....

— ὦ, πόσον θλιβερὰ πρέπει νὰ εἶνε ἡ ζωὴ σου! εἶπεν ἀκουσίως ἡ Αἰκατερίνη.

— Σὺ μοὺ ἔφερες τὴν χαρὰν, τὴν ὁποίαν δὲν ἐγνώριζα, ἀπήνησεν ἡ Λεϊλά ἀπλῶς. Ἀλλὰ σοῦ ἐπαναλαμβάνω, ἂν σὰς εἶνε δυνατὸν, συγχωρήσατε τον!... Ὁλόκληρος ὁ μακρὸς του βίος ὑπῆρξεν ἀγὼν ἀπληπισμένος κατὰ τοῦ ἀδυνάτου, ἰδοὺ δὲ ὅτι καταλήγει εἰς ὑψίστην συμφορὰν!...

— Τὸ κατ' ἐμὲ, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος γενναιοφρόνως, τὸν συγχωρῶ ἐξ ὅλης καρδίας, ἐπεθύμουν δὲ νὰ μοὺ ἐζητεῖτε ἄλλο τι πρᾶγμα δυσκολώτερον. Ταλαίπωρε Γκουσά-Νισίν! Λυπούμαι, τὸ ὁμολογῶ, ὅτι ὑπῆρξα ἐν μέρει ἡ ἀφορμὴ τῶν βασιάνων ἃς ὑφίσταται!... Ἀλλ' ἐξήγητέ με, Λεϊλά, πῶς ὑπάρχει τόση διαφορὰ φρονήματος μεταξὺ ἐκείνου καὶ σοῦ;... Διότι ἀρκεῖ τις νὰ σὲ ἀκούσῃ δικαιολογοῦντα τὸν φανατισμὸν του (μὴ δυσαρεστηθῆς διὰ τὴν λέξιν αὐτὴν!) ὅπως βεβαιωθῇ ὅτι δὲν τὸν συμεριζέσαι... ἄλλως τε τὸ ἀπέδειξες εἰσάγουσα τὴν Αἰκατερίνην εἰς τὸ ἄδυτον.

— Πῶς συμβαίνει;.. εἶπεν ἡ Λεϊλά βεμβώδης, οὐτ' ἐγὼ δὲν εἰδεύρω. Σέβωμαι βαθέως πᾶν ὅτι ὁ πάππος μου μ' ἐδίδαξε νὰ σεβώμαι· θαυμάζω καὶ ἐκτιμῶ τὰς μεγάλας ἀναμνήσεις, ἃς αὐτὸς ἀντιπροσωπεύει· τιμῶ τὸ ὕψηλόν του ἀξίωμα, ἀλλὰ δὲν δύναμαι ὅπως αὐτὸς νὰ ζῶ ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ παρελθόν, ν' ἀποζωισθῶ ἀπὸ τῶν

ζώτων, νὰ ζῶ ἡμέραν καὶ νύκτα δι' ἀναμνήσεων. Ἴσως ἂν ἤμην υἱὸς τοῦ, θὰ μὲ καθίστα μαθητὴν τοῦ ἐνθερμότερου, διότι θὰ μ' ἐτίμα περισσότερον διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ τῆς οικειότητός του. Ἀλλὰ ἤμην κόρη!... Καὶ αὐτὴ ὑπῆρξε μία τῶν μεγαλειότερων θλίψεων τοῦ Γκουσά-Νισίν.

— Φιλτάτη Λεϊλά! ἀνέκραξεν ἡ Αἰκατερίνη περιπτυσσομένη αὐτὴν μὴδμιλῆς τοιουτοτρόπως.

— Πῶτος δὲν θὰ ἦτο ὑπερήφανος καὶ εὐτυχῆς ἔχων σὲ ὡς θυγατέρα! εἶπεν ὁ Μαυρίκιος.

— Ὡ! πῶς ἤθελα νὰ τὴν κάμω νὰ γνωρίσῃ ζωὴν ὀλιγώτερον σκυθρωπὴν καὶ περισσότερον εὐτυχῆ! ἐπανελάθεν ἡ Αἰκατερίνη. Μαυρίκιε, νὰ τὴν παραλάβωμεν εἰς τὴν Εὐρώπην ὅταν θὰ ἐπιστρέψωμεν!

— Εἶμαι πρόθυμος, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος, ἐνῶ ἡ Λεϊλά ἐμειδία ἠδέως. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο χρειάζεται πρὸ πάντων νὰ ἐξέλθωμεν ἀπ' ἐδῶ.

— Ναί, ναί, πράγματι, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνη. Ἀφοῦ ὁ Γκουσά-Νισίν δὲν θέλει νὰ ὁμιλήσῃ, δὲν μᾶς μένει παρὰ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι νὰ κυττάξωμεν νὰ εὕρωμεν τὴν ἐξοδον. Ἐπὶ τέλους δὲν θὰ εἶνε ζήτημα ἐντελῶς ἄλυτον.

— Χμ! εἶπεν ὁ Μαυρίκιος, ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι τὸ ἐπ' ἐμοὶ ἠττήθην κατὰ πάντα. Τὸ κεφάλι μου γυρίζει ἐπὶ μόνῃ τῇ ιδέᾳ τοῦ νὰ εἰσέλθω πάλιν εἰς τὸν καταχθόνιον τοῦτον λαβύρινθον. Ἀλλ' ἂν δὲν ἀπαυτῶμαι, φρονῶ ὅτι ἡ ὀξεῖα διάνοια, ἣτις διέγωνσε τὰ μυστήρια τῆς Κλειδῶς τοῦ Σολομῶντος θ' ἀνακαλύψῃ καὶ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἔγχοις τι ὀδηγίας...

— Δυνάμεθα βεβαίως νὰ τὸ ἐλπίζωμεν, εἶπεν ἡ Λεϊλά. Ὡς ἐκ τῆς σπουδῆς καὶ τῆς ἀνησυχίας, εἰς ἣν διετελοῦμεν, ἠσυχολήθην μόνον περὶ τῆς ἀνευρέσεως τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης εἰς τὴν εἰσοδον. Δὲν μοῦ ἐπῆλθεν ἡ σκέψις ὅτι ἡδυνάμεθα ν' ἀπαντήσωμεν δυσκολίας ὡς πρὸς τὴν ἐπάνοδον. Ἐν τούτοις συνήντησα κατὰ τὴν ἐρευνάν μου καὶ τὰς ὀδηγίας τὰς σχετικὰς μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο, ἐλπίζω δὲ ὅτι προσεκτικῶς σκεπτομένη θὰ κατορθώσω νὰ τὰς ἐπανεύρω. Ἀλλως τε ἐφέραμεν ἐδῶ ἐφόδια ἀρκετὰ πρὸς διατροφὴν καὶ φωτισμὸν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας... ἐλπίζω πολὺ ὅτι δὲν θὰ βραδύνωμεν νὰ ἐξέλθωμεν ἀπ' ἐδῶ.

Ἐνῶ ἐτελείωνε τοὺς λόγους τούτους ἡ Λεϊλά, ἡ Αἰκατερίνη ἐξέφερεν ἐλαφρὰν κορυφὴν, ἰδοῦσα αἴφνης τὸν Γκουσά-Νισίν ἐπανελθόντα πλησίον τῶν ἀφορητῶν καὶ ἀκροώμενον μετὰ προσοχῆς τὴν συνδιάλεξίν των. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἐσπινθηροδόλου καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς μορφῆς του ἦσαν σπασμωδικῶς ἠλλοιωμένα.

— Νέοι, εἶπε μετὰ φωνῆς, ἣν προσεπάθει νὰ καταστήσῃ προσηνῆ, μὴ κατατρούβετε ἀνοφελῶς τὰς δυνάμεις καὶ τὸ θάρρος σας. Ἡ θέλησις τῶν ἀνθρώπων δὲν εἶνε ἀμετάτρεπτος· δύναμαι λοιπὸν καὶ ἐγὼ νὰ ἀλλάξω γνώμην. Περιμείνατε!

Μοῦ ἐπῆλθον μερικαὶ ἀμφιβολίαι ὡς πρὸς τὸ νόμιμον τῆς ἀποφάσεώς μου· ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ λύσω τὸ ζήτημα εἰς μίαν στιγμὴν. Μίαν ἡμέραν καὶ μίαν νύκτα θὰ μείνω δεόμενος ἐμπροσθεν τοῦ Μίθρα, ἱκετεύων τὴν ἐμπνευσίν του. Μετὰ τοῦτο θὰ μάθετε τὴν ἀπόφασίν μου, ἣτις θὰ εἶνε ἐκείνου ἀπόφασις.

»Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, κόρη μου, σοῦ ἀπαγορεύω νὰ κάμῃς χρῆσιν τῶν μυστικῶν, τὰ ὁποῖα ἀνεκάλυψες εἰς τὸ ἱερὸν βιβλίον ἢ καὶ νὰ προσπαθήσῃς ἔστω νὰ τὰ ἀνακαλέσῃς εἰς τὴν μνήμην σου. Ἀρκεταὶ βεβηλώσεις ἔγειναν. Ἄφησέ με ν' ἀναλάβω ἐγὼ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην καὶ ἔως αὔριον κατὰ τοιαύτην ὥραν μὴ προσφέρῃς οὔτε λέξιν σχετιζομένην μὲ τὰ μυστήρια τοῦ Ναοῦ!»
Κεφάλαιον ΙΘ'.

Αἱ εἰκοσιτέσσαρες ὥραι τῆς προθεσμίας, ἣν ὁ μάγος ἐζήτησε, παρήλθον. Ὁ Γκουσά-Νισίν ἐκάθητο μὲ τὴν συνειθισμένην αὐτοῦ στάσιν, ἐρειδόμενος ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ βωμοῦ καὶ κρατῶν τὴν μακρὰν του γενειάδα διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς. Προσηλῶν τὸ βλέμμα εἰς τὴν γῆν, τὸ πρόσωπον ἔχων αὐστηρόν, ἔμενεν ἀκίνητος, βεβουθισμένος εἰς τὴν ῥέμβην του. Ἐν τῷ σκίῳφωτι τὰ μακρὰ λευκὰ ἱμάτιά του τὸν περιέβαλλον δι' ἀορίστου τινὸς λάμψεως. Μὲ τὴν χιονόλευκον ἐκείνην γενειάδα καὶ μὲ τὴν πλαστικὴν ἐκείνην στάσιν ὁ πρεσβύτερος ἐκεῖνος ἠδύνατο νὰ ἐκληφθῆ ὡς προσωποποίησης τῆς θλίψεως, μελετώσης παρά τινος τάφου. Εἶχε τὴν κατῆφειαν καὶ τὴν ἀκίνησιν τοιοῦτου ἀγάλματος.

Οἱ παρεστῶτες δὲν ἐτόλμων νὰ ταράξωσι τὴν ῥέμβην του. Ὁ σκυθρωπὸς Γκουσά-Νισίν ἐνέπνεεν εἰς πάντας καὶ εἰς αὐτὴν προσέτι τὴν ἐγγονὴν του αἰσθητὰ τι ἀποστροφῆς ἀναμίκτου μετὰ τρόμου. Ἀπέναντι τῆς ἀφώνου ἐκείνης λύπης, ὁ Μαυρίκιος μὲ ὅλην τὴν ἀρχαιολογικὴν ζέσιν του ἐλυπεῖτο, διότι ἐκ συμπτώσεως κατέστη κοινωνὸς ἀποκρύφου, ὧν ἡ διάδοσις προὔξεναι εἰς τὸν γέροντα τὸσφ πικρὰν ὀδύνην. Ἡ Αἰκατερίνη βλέπουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Λεϊλάς προσηλουμένη τὸσον ἐναγωνίως ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ πάπου της, ἠσθάνετο ἐπίσης νὰ καταλαμβάνῃ τὴν τὴν ψυχὴν της αἰσθητὰ τι μικτὸν οἴκτου καὶ φόβου. Πιεζόμενος ἐκ τῆς ἐπικρατούσης γενικῆς κατηφείας καὶ ἀγωνίας ὁ Γαργαρίδης διὰ πρώτην ἴσως φοράν ἐπὶ ζωῆς του ἐσίγα. Πάντες ἀνεμνον καὶ ὅσον αἱ ὄροι παρήρχοντο, τὸσον βραδυτέρα καθίστατο ἡ σιγὴ καὶ τὸσον ζοφερώτερον ἐφαίνετο τὸ μέλλον.

Τέλος ὁ μάγος ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ προσήλωσεν ἐπὶ τοῦ Μαυρικίου τοὺς φλογεροὺς ὀφθαλμοὺς του. Ἡ μεγαλοπρεπὴς μορφή τοῦ Γουέβρου ἐξέσφραζεν ἀδυσώπητον ἀπόφασιν μετὰ θανασίμου λύπης. Αἱ κακουχίαι, ἃς εἶχεν ὑποστῆ κατὰ τὰς ὀλίγας ἐκεῖνας ἡμέρας, εἶχον καταστῆ-

σει κοῖλον, ισχνόν, οἰονεὶ ἄυλον σχεδὸν τὸ τόσον εὐγραμμον τέως πρόσωπόν του· μόναι αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν του ἦσαν ζωνταναὶ ἐκ τῆς αὐστηρᾶς ἐκείνης μορφῆς· καὶ ἐπὶ τῇ ἀπειργάπτῳ ἐκφράσει τοῦ βλέμματος, ὅπερ ἐξήκοντιζεν ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ της, ἡ Αἰκατερίνη ἠσθάνθη φοικίαισιν μέχρι καρδίας διεισδύσασαν. Ἀκουσίως οἱ δάκτυλοι τῆς ἐπίεσαν σπασμωδικῶς τὴν χεῖρα τῆς Λεϊλάς, ἥτις ἀπήντησε σφίγγασα νευρικῶς τὴν χεῖρά της. Καὶ αὐτὴ ἐπίσης ἦτο παγωμένη ἐκ τοῦ τρόμου ἀπέναντι τοῦ πάππου της.

Ὁ Γκουσά - Νισίν ἀνηγέρθη. Ἐκτείνων τοὺς

κτωὺς ν' ἀποτίσης τὸ ἔγκλημά σου διὰ τοῦ θανάτου...

»Εἶχον ἀπόφασιν τοιοῦτοτρόπως νὰ σὲ τιμωρήσω. Καὶ διὰ νὰ τιμωρηθῶ καὶ ἐγώ, ὁ φύλαξ τοῦ παραβιασθέντος μυστικοῦ, ἐγὼ ὅστις σοὶ ἐπέτρεψα νὰ τὸ μάθης, ἠθέλησα ν' ἀποθάνω μετὰ σοῦ ἐντὸς τοῦ τάφου τούτου.

»Ἄλλ' ὁ Μίθρας ἄλλως ἐκέλευσεν. Διὰ τῆς πανισχύρου θελήσεώς του, ἡ μόνη ἐλπίς τῆς γενεᾶς μου, ἡ νεάνις αὕτη, ἥς ἡ ἄθωα κεφαλή φέρει τὸ βᾶρος τόσον μεγάλης τιμῆς καὶ ἥτις ἐφάνη ἀξίη τοιαύτης ὑψηλῆς τύχης, διὰ τῆς ἀγχινοίας

Ο ΚΥΝΗΓΟΣ

βραχίονας πρὸς τὸν Μαυρίκιον ἤρχισε νὰ λαλῇ βραδέως μὲ φωνὴν ὑπόκωφον:

— Ἀκουσε, νέε Φράγκε!

»Εἰσῆλθες ἐδῶ παρὰ τὴν θέλησίν μου.

» Σὺ, ξένος ἀκάθαρτος, ἐτόλμησες νὰ εἰσχωρήσῃς εἰς τὸ ἄδυτον, τὸ ἁγιασθὲν ἐκ τῆς λατρείας τόσων αἰῶνων. Ἐξηρένησας ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη. Περιέφερες τὴν βέβηλον περιέργειάν σου πανταχοῦ τοῦ ἁγίου τούτου χώρου· προσεπάθησες μὲ τὴν ματαιάν ἐπιστήμην σου νὰ ἐξιχνιάσῃς τὸ σύστημα καὶ τὴν φιλοσοφίαν του.

» Ἔστω εὐλογητὸς ὁ Μίθρας!... δὲν ἠδυνήθης νὰ τὸ ἐπιτύχῃς.

» Ἀποτυχὸν εἰς τὰς προσπάθειάς σου, ἀποπλανηθεὶς εἰς τὰς ἐρεῦνας σου, στερηθεὶς τοῦ ἀέρος, τοῦ φωτός, τῆς τροφῆς, ἔμελλες ἀναπορεῦ-

της εἰσεχώρησεν ἐδῶ. Τὸ πεπρωμένον τὴν ὠδήγησεν ἐκ τῆς χειρὸς οὕτως εἰπεῖν πρὸς ἀνεύρεσίν μας... ὅτε δὲ ἤκουσα τὸ ἐλαφρόν της βῆμα ἀντηχοῦν ὑπὸ τοὺς θόλους τούτους, συνησθάνθην ὅτι ἐσπιλοῦτο ἡ τιμὴ τῆς γενεᾶς μας... ἡ καρδιά μου ἐξηράνθη εἰς τὸ στήθος μου, διότι ἐγὼ ὁ μέγας ἱερεὺς ἐμάντευσα τί ἔμελλε νὰ συμβῇ· Ναι, ὅπως σώσω τὴν νεάνιδα ταύτην, τὸ τελευταῖον ἄνθος το φῶν ἐπὶ τοῦ ἀπεξηραμένου στελέχους τῆς οικογενείας μου, θὰ διαπράξω ἔγκλημα φοικτόν!... Ἐὰν φῆτω νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τοῦ ἁγίου τούτου χώρου οἱ εἰσχωρήσαντες ἄπιστοι!...

Ὁ Μαυρίκιος ἔκαμε κίνημά τι, ἀλλ' ὁ μάγος μὲ νεῦμα ἐπιτακτικόν τὸν ἀνεχαίτισεν.

— Περίμενε!... Μὴ χαίρεισαι ἀκόμη, ξένε! Ναι, θὰ ἀφήσω νὰ ἐξέλθῃς μὲ τὴν ἀδελφὴν σου καὶ

τὸν ἡλίθιον σύντροφόν σου... ναί, οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοί, οἵτινες ἐτόλμησαν νὰ ἐκτανίωσι τὰ μυστήρια, δὲν θὰ μείνωσι διὰ παντὸς τυφλοὶ εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας... ναί, θ' ἀνέληθες, νέε, πάλιν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς διὰ νὰ ζακαλουθήσῃς ἀναμφισβητήτως τὰς ἀσεβεῖς ἐρεῦνας σου... ἀλλὰ μόνον ὑπὸ ἓνα ὄρον!

«Ὁ ὄρος οὗτος ἐξαρτάται ἀπὸ ἐμὲ νὰ τὸν ἐπιβάλω, διότι ἡ ἰσχύς μου εἶνε ἀπεριόριστος καὶ σεῖς δὲν εἴσθε εἰμὴ εὐτελεῖ ἀθήματα ἐντὸς τῶν χειρῶν μου. Ἄλλ' ἀφότου μετὰ τὴν διήγησιν τῆς νεάνιδος ταύτης ἔμαθον ὅτι ἔχομεν κοινὴν τὴν καταγωγὴν, συμπάθειά τις ὑπὲρ ὑμῶν ἤρχισε νὰ γεννάται εἰς τὴν ψυχὴν μου. Καὶ αὕτη ἡ περιέργειά σου, ὅσον ἐνοχος καὶ ἂν εἶ εἰς αὕτη καθ' ἑαυτήν, μοὶ φαίνεται ἥττον μισητή, ἀφότου ἔμαθον ὅτι ἡ ἱερά αὕτη γῆ ὑπῆρξεν ἡ κοιτίς τῆς γενεᾶς σου... Τώρα ἐννοῶ διατί μοῦ ἐνέπνεες ὀλιγώτερον μῖτος ἀπὸ ὅλους ἐν γένει τοὺς ξένους, φυλὴν ἐπιπόλαιον καὶ ματαιόδοξον, ἔχουσιν νοὺν χρυσαλλίδος!... Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν συγκατανεύω νὰ σοῦ προτείνω ὅπως ἀποφασίσῃς σὺ περὶ τῆς τύχης σου.

«Θὰ ἐξέλθῃς ἀπ' ἐδῶ μὲ τὴν ἀδελφὴν σου καὶ τὸν ὑπηρετήν σου, λέγω, ἀλλ' ὑπὸ ἓνα ὄρον:

Θὰ σοῦ ἐποβάλω εἰς τελετὴν, διὰ τῆς ὁποίας θ' ἀπολέσετε τὴν μνήμην.

«Μόνον ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦτον θὰ διαφύγῃς βραδὺν καὶ φοβερὸν θάνατον, θὰ σώσῃς τὴν ἀδελφὴν σου καὶ ἐγὼ θὰ ἐπαναγάγω εἰς τὸ φῶς τὴν νεαρὰν κληρονόμον τοῦ μεγαλείου τῆς γενεᾶς μου.»

Ἐσίγησε πρὸς στιγμὴν· εἶτα μετὰ στεναγμοῦ:

— Φεῦ! φεῦ! ἐψιθύρισε συστρέφων τοὺς βραχίονας, διατί νὰ καταβιάσω τὸν ἱερέα τοῦ Μίθρα μέχρι τοιαύτης ὑπεκαρυγῆς. Διὰ τίνων σκληραγωγιῶν, ὦ Θεέ, διὰ τίνων θλίψεων, διὰ τίνων στερησέων θὰ δυνήθω ν' ἀποπλύνω τὸ ἀμάρτημά μου;... Τὰ ὀλίγα ἔτη τῆς ζωῆς, ἄτινα μοὶ ἐναπομένουσι, θὰ διέλθω ἐν νηστεία καὶ προσευχῇ... θὰ δυνήθω ἄρα γὰρ διὰ τῶν κακουχιῶν μου νὰ εὔρω χάριν καὶ ἔλεος παρὰ τῆ Θεότητι;...

Ἡ κεφαλὴ τοῦ μάγου κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ στήθους του καὶ λυγμὸς ἐξέφυγεν ἐκ τῶν χειρῶν του. Πλὴν μετ' ὀλίγον ἀνήγειρε πάλιν τὸ μέτωπον.

— Ἀποφασίσει! εἶπε μὲ φωνὴν σοβαρὰν. Σκέψου!... λάβε τὴν ἀπόφασίν σου. Ἄλλ' ἀφοῦ ἔπαξ τὴν λάβῃς, μάθε ὅτι ἔσται ἀμετάκλητος.

Ἐκ νέου ὁ μάγος ἐγονυπέτησεν ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ βωμοῦ καὶ ὁ Μαυρίκιος ἀπομακρυνόμενος μετὰ τῆς ἀδελφῆς του ὀλίγα βήματα, ἔνευσε πρὸς τὸν Γαργαρίδην νὰ πλησιάσῃ.

— Πῶς σοῦ φαίνεται αὕτη ἡ πρότασις, Αἰκατερίνη; εἶπε ταπεινῇ τῆ φωνῇ. Μήπως ὑποκρύπτει κανένα δόλον τοῦ ἀθλίου αὐτοῦ γέροντος; Τί εἶν' αὕτη ἡ ἀπειλή; «νὰ μὰς κάμη ν' ἀ-

παλέσωμεν τὴν μνήμην;» Τί σημαίνει αὐτό;... τί σκοπεῖ νὰ πράξῃ;

— Νομίζω, εἶπεν ἡ δεσποινὶς Κερδικ ἀφοῦ ἐσκέφθη ἐπὶ μικρὸν, ὅτι ἡ ἐνταῦθα ἔλευσις τῆς Λειλᾶς ὑπεγόρευσε τὸ σχέδιον τοῦτο. Δὲν ἔχει τὸ θάρρος νὰ υπογράψῃ ἰδιοχειρῶς τὴν εἰς θάνατον καταδικὴν τῆς ἐγγονῆς του... Δὲν θέλει νὰ ἴδῃ θνήσκουσαν τὴν γενεάν του μετ' αὐτῆς· μὲ ὅλην δὲ τὴν ψυχρότητα καὶ τὴν αὐστηρότητα, μὲ τὴν ὁποίαν πάντοτε τῆς φέρεται, ἐπιθυμεῖ κατὰ βάθος νὰ τὴν σώσῃ... Δὲν ἀποφασίζει ὁμῶς νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι συνθηκολογεῖ, ὅτι ἐνδίδει ν' ἀφίσῃ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸν κόσμον ἄνθρωποι δυνάμενοι νὰ καυχηθῶσιν ὅτι εἶδον τὰ μυστήρια τοῦ ναοῦ.

(Ἐπεταῖ συνέχεια)

X

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚῃ

Ἐν ἡ θέσει εὐρέθησαν αἱ ἐπιτύμβιαι στήλαι, ὧν αἱ ἐπιγραφαὶ ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 12 ἐ. ἐ. φυλλαδίῳ τῆς «Ἐστίας», ἧτοι ἐν τῇ καθαιρουμένῃ ἀνατολικῇ πλευρᾷ τοῦ τείχους τῆς πόλεως, παρὰ τῆ Κασσανδρεωτικῆ Πύλῃ, κοινῶς Καλαμαριά, ἀπεκαλύφθησαν ἐσχάτως ἕτερα τρία μνημεῖα, ἧτοι:

α') Στήλη τετράπλευρος ὕψους 1,18 μ., ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας παρίσταται ἐν ἀναγλύφῳ Ἑρμῆς φέρων κρήδεμνον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καλύπτον τοὺς κροτάφους καὶ καταπίπτον διὰ τῶν ὤμων ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐφ' οὗ ἰδιασταυροῦνται τὰ ἄκρα καὶ πτερὰ εἰς τοὺς πόδας, κρατῶν δ' ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ κρήνικιο, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ ῥόπαλον ἐν εἶδει Ἑρμηρακλέους.

Ἐνωθεν ἀναγινώσκειται ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή

ΚΦΟΥΡΙΟΣ ΜΕΣΤΟΣ
ΚΕΑΙΛΙΑΦΙΛΑΚΦΟΥΡΙΩ
ΕΡΜΕΙΑΤΩΤΕΚΝΩ

κάτωθι δὲ τῆς ἀναγλύφου παραστάσεως

ΜΝΗΜΗΣ ΧΑΡΙΝ

Κ. Φοῦριος Μέστος καί-[καί] Αἰλία Φίλια

Κ. Φουρίῳ Ἑρμείᾳ τῷ τέκνῳ
Μνήμης χάριν

β') Πλάξ φέρουσα γεγραμμένας παραπλευρῶς τὰς προτομὰς ἀνδρῶς καὶ γυναικὸς καὶ κάτωθι διὰ μικρῶν γραμμάτων τὴν ἐπιγραφὴν:

ΜΩΜΩΤΟΡΚΟΥ-ΚΑΙΠΟΛΥΚΑΡ
ΠΟΝΠΛΑΤΟΡΕΣΤΟΝΑΝΔΡΑΝ
ΕΑΥΤΗΣΜΝΗΜΗΣΧΑΡΙΝ

Μωμῷ Τόρκου-καὶ Πολύκαρπον Πλάτορες
τῶν ἀνδρῶν ἐπιτῆς μνήμης χάριν

καὶ γ') πλάξ, ἐφ' ἧς παρίσταται ἵππεὺς μεθ' ἐλληνικῆς ἐπιγραφῆς δυσαναγνώστου ὡς ἐκ τῆς ἀτελοῦς χαραξέως τῶν γραμμάτων.

Ἐν δὲ τῇ αὐτῇ τοῦ κατεδαφισμένου Διοικη-